

NK-KSE.431.1.5.2023.KL

Pan
Jan Serkies
Burmistrz Miasta Chojnów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli z dnia 17 stycznia 2023 r. nr NK-KSE.0030.5.2023.KL wydanego przez Wojewodę Dolnośląskiego, Katarzyna Lipke – Zastępcą Kierownika Oddziału Kontroli Skarg i Egzekucji Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w dniach 18-19 stycznia 2023 r., przeprowadziła kontrolę problemową w trybie zwykłym w Urzędzie Miejskim w Chojnowie z siedzibą przy placu Zamkowym 1, 59-225 Chojnów, w przedmiocie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³ oraz na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska⁴.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2023 r. (znak NK-KSE.430.7.2022.TW).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

1. Ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (zwanej dalej „u.d.o.”):
 - realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
 - udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi,
2. Ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (zwanej dalej z.i.i.n.”): prowadzenie postępowań administracyjnych na podstawie ustawy o z.i.i.n. oraz informowanie o zaistniałych zmianach.

¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

² Tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz.190.

³ Tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 671.

⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 1988.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli dla wszystkich kontrolowanych zagadnień.

W okresie kontrolowanym funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Jan Serkies – Burmistrz Miasta Chojnowa. Sprawy z kontrolowanego zakresu prowadzone były przez:

- Panią Jolantę Gizę-Gawron – inspektor ds. dowodów osobistych;
- Panią Elżbietę Górną – Zastępcą Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Chojnowie oraz
- Panią Marię Zawisłańską – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Chojnowie.

Realizację zadań z zakresu administracji rządowej oceniono:

- **pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie dowodów osobistych,**
- **pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie zmiany imion i nazwisk.**

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych

Kontroli poddano 20 kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych wydanych w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli⁵. W badanej próbie wystąpiły następujące przyczyny złożenia wniosków: pierwszy dowód – 3 przypadków⁶, upływ terminu ważności dowodu – 13 przypadków⁷, uszkodzenie dowodu – 1 przypadek⁸, utrata dowodu – 1 przypadek⁹, reklamacja – 1 przypadek¹⁰, zmiana danych zawartych w dowodzie – 1 przypadek¹¹. Spośród ww. wniosków 1 został wniesiony do organu w postaci elektronicznej¹².

Kontrola wykazała, że wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 ust. 1 i 2 u.d.o. W przypadku ubiegania się o wydanie dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych wniosek składał rodzic lub opiekun¹³.

W przypadku wniosku złożonego w formie elektronicznej wniosek został prawidłowo podpisany.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż do wszystkich wniosków została załączona prawidłowa fotografia, odzwierciedlająca, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o., a także § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz

⁵ DEF, DEH, DEH, DEH, DER, DEJ, DEJ, DEJ, DEX, DET, DFB, DFH, DFD, DFD, DFG, DFI, DFI, DFJ, DFL, DFN

⁶ DER, DEJ, DFJ, DFL, DFN

⁷ DEH, DEH, DEJ, DEJ, DEX, DET, DFH, DFD, DFD, DFI, DFJ, DFL, DFN

⁸ DEF

⁹ DFG

¹⁰ DEH

¹¹ DFB

¹² DER

¹³ Do wniosku załączone zostało zaświadczenie Sądu Rejonowego o ustanowieniu osoby opiekunem prawnym dla małoletniego.

utruty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu¹⁴ (dalej jako r.d.o.).

Kontrola wykazała, że wniesione do organu wnioski o wydanie dowodu osobistego były kompletne i złożone na obowiązującym w dniu składania wniosku wzorze. Ponadto, na wszystkich wnioskach złożonych do organu w formie papierowej znajdowała się adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (na podstawie poprzedniego dowodu lub danych dostępnych w rejestrach państwowych).

W jednej sprawie¹⁵ odnotowano, że tożsamość została potwierdzona na podstawie nieważnego dowodu osobistego¹⁶. W tej kwestii pracownik wyjaśnił, że tożsamość została ustalona na podstawie ostatnio wydanego dowodu osobistego¹⁷, a we wniosku błędnie wpisano serię i nr poprzedniego, nieważnego dowodu osobistego.

Wobec powyższego wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 29a ust. 1 u.d.o. organ gminy potwierdza tożsamość i obywatelstwo osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na podstawie ważnego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego tej osoby, a w przypadku osoby, która nabyła obywatelstwo polskie - na podstawie dokumentu podróży lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, albo danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, jeżeli osoba ta nie posiada tych dokumentów. W ust. 2 ww. przepisu wskazano również, że organ gminy może potwierdzić tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na podstawie innego dokumentu zawierającego fotografię, jeżeli osoba ta nie posiada ważnego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego. Adnotacja sporządzona z dokonanej czynności powinna natomiast być zgodna z faktycznie wykonanymi ustaleniami. Z powyższych względów wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione. Zasadnym zatem jest dołożenie większej staranności przy realizacji obowiązków. Złożone wyjaśnienia stanowią przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości.

W sprawie zainicjowanej wnioskiem złożonym w formie elektronicznej sposób potwierdzenia tożsamości osoby odbierającej dokument oraz dziecka odnotowano prawidłowo, na formularzu odbioru dowodu osobistego.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w przypadkach, w których powodem ubiegania o wydanie dowodu osobistego było uszkodzenie lub utrata dowodu wydawane były stosowne zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, zgodnie z §13 ust. 1 r.d.o., a podpis i data na zaświadczeniu potwierdza ich odbiór przez osoby zgłaszające utratę lub uszkodzenie dowodu. Stwierdzono, że wydane zaświadczenia nie były zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 6 do r.d.o. W części 4. *Pouczenie* brak informacji o treści: „Odnaleziony dowód należy przekazać organowi dowolnej gminy lub konsulowi RP”.¹⁸ W tej kwestii kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że „W aplikacji „Źródło” w Rejestrze Dowodów Osobistych rejestruje się zgłoszenie utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, co skutkuje unieważnieniem ważnego w dniu zgłoszenia dowodu osobistego i wydaniem zaświadczenia o unieważnieniu z powodu utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, które automatycznie pobiera się z Rejestru Dowodów Osobistych. W generowanym zaświadczeniu uzupełnia się tylko dane, które są ściśle określone do uzupełnienia, takie jak zgłoszone zdarzenie (utrata/uszkodzenie) oraz dane dotyczące zgłaszającego utratę lub uszkodzenie. W związku z tym nie ma możliwości modyfikowania w inny sposób treści wzoru

¹⁴ Dz. U. z 2021 r., poz. 1865.

¹⁵ DEH

¹⁶ AUT

¹⁷ DEE – wydany z wadą techniczną.

¹⁸ Ponadto w części 3. *Dane osoby, która zgłasza, i sposób zgłoszenia utraty lub uszkodzenia* są w odwrotnej kolejności: najpierw jest imię (imiona), następnie nazwisko, zamiast najpierw nazwisko, potem imię (imiona).

zaświadczenia generowanego z Rejestru Dowodów Osobistych, dlatego zaświadczenia zostały wydane z RDO w takiej formie.”

Mając na uwadze powyższe zasadnym jest dokonanie stosownego zgłoszenia do Centralnego Ośrodka Informatyki.

Ponadto ustalono, iż pracownik, którego pieczęć i podpis widnieje na wydanych zaświadczeniach, w okresie podpisywania ww. dokumentów, posiadał stosowne umocowanie do działania w imieniu Burmistrza Miasta Chojnowa.

W sprawie, w której wniosek został złożony z powodu uszkodzenia poprzednio posiadanego dowodu osobistego, do zgłoszenia uszkodzenia załączony został uszkodzony dokument, zgodnie z § 10 ust. 3 r.d.o.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż odbiór dokumentu tożsamości był każdorazowo potwierdzany na odpowiednim formularzu, zgodnie z art. 31 u.d.o. oraz § 8 ust. 1 r.d.o. W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, dowód odbierał rodzic, a w przypadku dowodu wydanego dla osoby posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych dokument odbierał rodzic lub osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego (małoletni), zgodnie z art. 30 ust. 2 u.d.o.

W wyniku porównania danych zawartych w systemie teleinformatycznym (Rejestrze Dowodów Osobistych) z dokumentacją zgromadzoną w kopertach dowodowych stwierdzono, że unieważnienie dowodów osobistych nastąpiło prawidłowo, zgodnie z art. 50 ust. 3 u.d.o. Ponadto stwierdzono, że we wszystkich przypadkach organ prawidłowo wprowadził do Rejestru Dowodów Osobistych informacje o nowym dokumencie. Ustalono również, że sprawy załatwione zostały terminowo, zgodnie z art. 24 ust. 4 u.d.o.

W toku kontroli ustalono, iż dokumentacja związana z dowodami osobistymi sporządzona w formie papierowej zgrupowana jest w kopertach dowodowych, zgodnie z art. 62 ust. 3 u.d.o. Dokumentacja sporządzona w formie elektronicznej przechowywana jest natomiast w systemie teleinformatycznym organu.

Na marginesie zauważyć należy, iż na wszystkich wnioskach wniesionych w postaci papierowej brak jest pieczęci wpływu do organu. Zgodnie z § 42 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej¹⁹, po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie.

[dowód: akta kontroli str. 40-194, 196]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie**.

¹⁹ Załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Kontroli poddano 8 spraw (100%) z kontrolowanego zakresu. Siedem spraw dotyczyło udostępnienia dokumentacji związanej z dowodami osobistymi²⁰, a jedna sprawa dotyczyła udostępnienia danych z RDO²¹.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w większości spraw wnioski zostały złożone na formularzach przewidzianych rozporządzeniem wykonawczym do u.d.o., stanowiącym wzór do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi²².

Kontrola wykazała, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym. Niemniej jednak w sprawie SO.5345.383.2022 organ gminy wezwał wnioskodawcę na podstawie art. 64 § 2 k.p.a.²³ do uzupełnienia braków formalnych, m. in. poprzez złożenie wniosku na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi²⁴.

W tej kwestii wyjaśnić należy, iż brak złożenia przez wnioskodawcę wniosku na urzędowym formularzu nie stanowi braku formalnego. Ustawa nie formułuje obowiązku złożenia wniosku na formularzu przewidzianym w rozporządzeniu. W art. 72 ust. 1 u.d.o., jak i w art. 75 ust. 2 u.d.o. wskazano, iż wniosek musi zostać złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Wniosek musi jednak spełniać wszystkie wymogi wynikające z przepisów prawa. W analizowanej sprawie organ gminy błędnie wezwał wnioskodawcę do uzupełnienia braku formalnego poprzez złożenie wniosku na formularzu wynikającym z załącznika nr 1 do rozporządzenia wykonawczego, co stanowi nieprawidłowość.

Ustalono, że we wszystkich sprawach wnioskodawcami były podmioty, którym dane z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi udostępnia się nieodpłatnie, na podstawie art. 73 ust. 1 lub art. 75 ust. 4 u.d.o.

W toku kontroli stwierdzono, że w 1 sprawie²⁵ udostępniono więcej danych, aniżeli żądał wnioskodawca (podano informacje o odciskach palców i certyfikacie podpisu osobistego). W tej kwestii pracownik wyjaśnił, że „*Wybierając dane do udostępnienia: wizerunek twarzy (...) dodatkowo nadrukowują się dodatkowe dane z RDO*”²⁶.

Wobec powyższego wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 72 ust. 1 u.d.o. w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych udostępnia się dane dotyczące jednego dokumentu lub dane dotyczące jednej osoby na jednorazowy wniosek złożony na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym podpisem własnoręcznym lub w postaci

²⁰ SO.5345.696.2022, SO.5345.658.2022, SO.5345.657.2022, SO.5345.656.2022, SO.5345.600.2022, SO.5345.383.2022 oraz SO.5345.19.2022.

²¹ SO.5345.538.2022

²² Tekst jedn. Dz.U. z 2015, poz. 1604.

²³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.).

²⁴ Dz.U. z 2015 r. poz. 1604 ze zm.

²⁵ SO.5345.538.2022

²⁶ Wyjaśnienia z dnia 19 stycznia 2023 r.

elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Udostępnienie danych powinno być zatem zgodne z zakresem żądania wnioskodawcy oraz z wykazanymi uprawnieniami w uzyskaniu danych. Sporządzając odpowiedź należy każdorazowo dostosowywać odpowiedź do okoliczności danej sprawy. Jeśli system teleinformatyczny nie pozwala na udzielenie odpowiedzi w danej sprawie, należy sporządzić pismo bez wykorzystania RDO w tym zakresie.

W sprawie nr SO.5345.658.2022 udostępniono dane pomimo, że wniosek zawierał brak formalny w postaci braku podpisu. We wniosku powołano się na §21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym²⁷. Wskazany przepis odnosi się do załącznika nr 3 ww. zarządzenia, w którym wymienione zostały pisma sądowe, które mogą być wysyłane bez podpisu. Pośród wymienionych pism brak wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym. Nieprawidłowym zatem było udostępnienie danych na wniosek obarczony brakiem formalnym. Powyższe stanowi naruszenie art. 75 ust. 2 u.d.o. w związku z art. 64 §2 k.p.a.

We wszystkich pismach stanowiących odpowiedź na wniosek wskazano prawidłowe oznaczenie organu gminy (Burmistrz Miasta Chojnowa). Sporządzone pisma zostały podpisane „Z up. Burmistrza” przez pracownika legitymującego się stosownym upoważnieniem do działania w imieniu organu gminy. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (za wyjątkiem 1 sprawy²⁸) w podstawie prawnej przywołano art. 75 u.d.o., bez przywołania ustępów przepisu. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa. Zasadnym zatem jest precyzyjnie wskazywanie podstawy prawnej działania organu administracji publicznej.

Ponadto stwierdzono, że sprawy załatwione zostały terminowo.

[dowód: akta kontroli str. 195-250]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Miasta Chojnowa zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

²⁷ Dz.Urz. MS z 2019 r. poz. 138.

²⁸ SO.5345.658.2022.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Postępowania administracyjne prowadzone na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska oraz informowanie o zaistniałych zmianach.

Kontroli poddano 5 spraw prowadzonych w okresie kontrolowanym w zakresie zmiany imienia lub nazwiska²⁹.

Na podstawie analizy dokumentacji ustalono, co następuje.

Cztery sprawy dotyczyły zmiany nazwiska, a jedna sprawa dotyczyła zmiany imienia. Jedna sprawa dotyczyła zmiany nazwiska małoletniego.

Złożone wnioski były kompletne pod względem formalnym. Wszystkie poddane kontroli wnioski zostały złożone wg tego samego szablonu, który zawierał więcej danych niż wynika z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (zwanej dalej ziin). W tej kwestii kierownik jednostki kontrolowanej wyjaśnił, że:

„(...) opracowując wniosek o zmianę imienia i/lub nazwiska domniemano, iż katalog danych wymieniony w art. 11, nie jest katalogiem zamkniętym (przeciwnie do wzorów formularzy wymienionych w art. 33 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego), dlatego do szablonu dodano dane, które:

- miały na celu usprawnić postępowanie administracyjne i uniknąć ewentualnych błędów w procesie przygotowawczym decyzji o zmianie imienia i/lub nazwiska.

- pomagały realizować przepisy zawarte w ustawie prawo o aktach stanu cywilnego i Kodeks rodzinny i opiekuńczy – dotyczące procedur w sprawie nazwisk, (dane drugiego rodzica, który jest też wnioskodawcą);

- dane potwierdzały tożsamość wnioskodawcy (numery dokumentu tożsamości, data i organ wydający), celem weryfikacji wnioskodawcy;

- dane potwierdzały obywatelstwo osoby ubiegającej się o zmianę;”.

Wobec powyższego wyjaśnić należy, iż błędnym było założenie organu, że katalog danych wymieniony w art. 11 ziin nie jest katalogiem zamkniętym. Gdyby tak było ustawodawca użyłby np. sformułowania *w szczególności*, czego jednak nie uczynił. Elementy wymienione enumeratywnie w art. 11 ust. 1 ustawy stanowią katalog zamknięty. Oznacza to, że wniosek niezawierający wszystkich informacji wskazanych w przedmiotowym przepisie stanowi brak formalny podania, co w konsekwencji uniemożliwia jego merytoryczne rozpatrzenie i obliguje organ do podjęcia czynności na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. Jednocześnie, mając na uwadze art. 6 k.p.a., zgodnie z którym organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, nieprawidłowym było żądanie organu podania przez wnioskodawców więcej danych, aniżeli wynika z art. 11 ust. 1 ziin. O ile podanie przez wnioskodawcę określonych danych (np. numeru telefonu) może przyczynić się do sprawniejszej realizacji żądania, o tyle należy zaznaczyć to w przygotowanym przez pracowników organu wniosku jako dane dodatkowe – niewymagane przepisami prawa. Brak tej informacji może wprowadzać wnioskodawców w błędne przeświadczenie o obligatoryjności wskazania wszystkich danych. Niezasadnym natomiast było żądanie wskazania adresu zarówno zamieszkania, jak i do korespondencji, skoro w ustawie wprost wskazano na obowiązek podania adresu do korespondencji (art. 11 ust. 1 pkt 4 ziin). Ponadto, ewentualne podanie przez wnioskodawcę określonych danych, np. obywatelstwa, nie zwalnia organu z obowiązku weryfikacji prawidłowości tych danych i utrwalenia wyników dokonanych

²⁹ USC.5355.1.2022, USC.5355.3.2022, USC.5355.5.2022, USC.5355.6.2022 oraz USC.5355.7.2022.

ustaleń w aktach sprawy. Zgodnie z art. 72 § k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. We wszystkich sprawach brak jednak ww. adnotacji.

Jednocześnie wyjaśnić należy, iż drugi rodzic nie zawsze jest wnioskodawcą. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ziiin zmiana imienia lub nazwiska małoletniego dziecka następuje na wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka. Przepisy art. 8 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

Z opisanych powyżej względów złożone wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione.

W toku kontroli Kierownik USC w Chojnowie wyjaśnił, że: „(...) wnioski o zmianę imienia i nazwiska składane były osobiście przez wnioskodawców w USC Chojnow; (...) podczas składania dokumentacji osobiście legitymowałam i sprawdzałam dane wnioskodawców.”

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia oraz treść przepisu art. 11 ust. 3 ziiin, zgodnie z którym w przypadku gdy wniosek o zmianę imienia lub nazwiska jest składany osobiście, wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość, zasadnym byłoby sporządzanie adnotacji z czynności potwierdzenia tożsamości wnioskodawcy.

Kontrola wykazała, że organ w każdym przypadku egzekwował obowiązek uiszczenia wymaganej opłaty skarbowej - do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania opłaty skarbowej w wysokości 37,00 zł³⁰.

W wyniku kontroli stwierdzono, że Kierownik USC w Chojnowie badał przesłanki do wydania decyzji pozytywnej, o których mowa w art. 4 z.i.i.n. Rozstrzygnięcia spraw następowały we właściwej formie - decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 12 ust. 1 z.i.i.n. Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. wydane akty administracyjne zawierają: oznaczenie organu i strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. W decyzjach odstępowano od uzasadnień, jednocześnie prawidłowo powołując się na przepis art. 107 § 4 k.p.a. Ponadto, w pouczeniach decyzji prawidłowo znajduje się informacja o natychmiastowym wykonaniu decyzji z mocy ustawy (art. 12 ust. 2 ustawy o z.i.i.n.). Wskazać jednak należy, iż przywołana podstawa prawna rozstrzygnięć jest nieprecyzyjna. We wszystkich decyzjach organ przywołał art. 4 ziiin. Wskazany przepis posiada jednostki redakcyjne: ust. 2 odnosi się do możliwości zmiany imienia lub nazwiska cudzoziemca³¹, natomiast żadna z kontrolowanych spraw nie dotyczyła obywatela innego państwa. W 3 sprawach³² organ wskazał art. 12 bez przywołania ust. 1 ziiin. Zgodnie z art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Zasadnym zatem jest precyzyjne wskazywanie podstawy prawnej działania Kierownika USC.

W sentencji decyzji nr USC.5355.5.2022 organ błędnie przywołał nazwisko osoby, której wniosek dotyczy³³.

Decyzje podpisane zostały przez właściwy organ tj. Kierownika USC w Chojnowie. Ustalono, iż decyzje zostały doręczone stronom, co znajduje odzwierciedlenie w aktach spraw

³⁰ Za dokonanie czynności urzędowej poprzez wydanie decyzji o zmianie nazwiska i imienia (imion) albo nazwiska lub imienia (imion) stawka opłaty skarbowej wynosi 37,00 zł. Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia stanowi załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2142 ze zm.).

³¹ Zmiany imienia lub nazwiska cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, można dokonać wyłącznie ze szczególnie ważnych powodów związanych z zagrożeniem jego prawa do życia, zdrowia, wolności lub bezpieczeństwa osobistego.

³² USC.5355.1.2022, USC.5355.3.2022 oraz USC.5355.7.2022.

³³ ..pl. zamiast ..lp.

(na egzemplarzach decyzji znajdujących się w aktach spraw znajduje się potwierdzenie osobistego odbioru przez stronę, zgodnie z zapisem § 60 ust. 3 *Instrukcji kancelaryjnej*).

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Kierownik USC w Chojnowie prawidłowo zrealizował obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 z.i.i.n. Na podstawie wydanych decyzji administracyjnych o zmianie imienia lub nazwiska organ orzekający w sporządzonych przez siebie aktach stanu cywilnego w systemie BUSC dołączał stosowną wzmiankę dodatkową. Stwierdzono ponadto, że informacje o zmianie imienia lub nazwiska zostały prawidłowo wprowadzone do rejestru PESEL (art. 110 § 1 k.p.a. w zw. z art. 12 ust. 2 ustawy o z.i.i.n.).

Ponadto stwierdzono, że wszystkie sprawy podlegające kontroli zostały załatwione terminowo, w terminie określonym art. 35 k.p.a.

Przyczyną powyższych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania.

[dowód: akta kontroli str. 251-299]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Burmistrza Miasta Chojnowa zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska w zakresie zmiany imienia i nazwiska oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH:

1. Adnotację dot. potwierdzenia tożsamości osoby sporządzać zgodnie z faktycznie wykonanymi czynnościami.
2. Dokonać stosownego zgłoszenia w zakresie aktualizacji wzoru zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego, wydawanego z RDO.
3. Przepis art. 64§ 2 k.p.a. stosować w przypadku braków formalnych podania.
4. Dane z RDO udostępniać zgodnie z żądaniem wnioskodawcy oraz zgodnie z wykazanymi uprawnieniami w ich otrzymaniu.
5. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych precyzyjnie wskazywać podstawę prawną działania organu gminy.

W ZAKRESIE ZMIANY IMIENIA I NAZWISKA:

1. Żądać od wnioskodawców wskazania we wniosku tylko danych wymienionych w art. 11 ust. 1 z.i.n.
2. Utrwalać w aktach sprawy wszystkie dokonane czynności. Czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.
3. W rozstrzygnięciach dot. zmiany imienia lub nazwiska precyzyjnie wskazywać podstawę prawną działania organu gminy.
4. Dokonać sprostowania decyzji USC.5355.5.2022.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie w terminie **do dnia 28 kwietnia 2023 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Jarosław Obremski